

Betænkning afgivet af Transportudvalget den 2. juni 2021

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om kulegravning af jernbanesektoren

[af Kristian Pihl Lorentzen (V), Hans Kristian Skibby (DF) og Niels Flemming Hansen (KF)]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, SF, RV, EL, NB, LA og Susanne Zimmer (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Et *mindretal* i udvalget (V, DF, KF og KD) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Enhedslisten

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget konstaterer, at der nu i forlængelse af regeringens udspil »Danmark fremad – Infrastrukturplan 2035« er påbegyndt forhandlinger om en infrastrukturplan, hvor de opgaver, som jernbanesektoren skal udføre de næste 15 år, drøftes. S, SF, RV og EL er enige om, at der som led i disse drøftelser skal være fokus på jernbanesektorens kapacitet og organisering.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget noterer sig, at togpassagererne generelt ikke får den service, som de har krav på, herunder med hensyn til rettidighed, service på stationerne, sammenhængende kollektive rejser og sammenhæng med individuelle transportmidler som cykler og biler. Desuden er det et problem, at det trods bevillinger til jernbanens drift og anlæg i de senere år ikke er lykkedes at få jernbanen til at fylde mere i den samlede persontransport. Tværtimod er jernbanens andel af det samlede persontransportarbejde

faldet fra 8 pct. til godt 7 pct. fra 2009 til 2019. Denne udvikling står i skærende kontrast til udviklingen i vores nabolande, hvor det i perioden fra 2009 til 2019 er lykkedes at få stor vækst i både antallet af passagerkilometer og antallet af passagerer, der bruger jernbanen. I Sverige er antallet af passagerkilometer steget med 29 pct., og antallet af passagerer er steget med 48 pct., og det samme gør sig gældende i Norge. I Tyskland er antallet af passagerkilometer i samme periode steget med 23 pct., og antallet af passagerer med 26 pct.

Når der ses på investeringer i anlæg og vedligeholdelse af jernbanen pr. indbygger, har Danmark i perioden fra 2009 til 2018 haft en meget stor stigning i forhold til vores nabolande, hvor kun Norge har haft en tilsvarende stigning. Danmark investerede i 2018 230 euro pr. indbygger, mens Norge investerede 250 euro pr. indbygger. Sverige investerede i 2018 130 euro pr. indbygger, mens Tyskland investerede 70 euro pr. indbygger. V, DF og KF ønsker at revitalisere jernbanen og vende den negative udvikling – også som nødvendig opfølgning på det foreliggende serviceeftersyn af jernbanen og i lyset af de allerede truffne politiske beslutninger om elektrificering, indkøb af nye eltog og udrulning af signalprogrammet frem mod 2030. På denne baggrund opfordres regeringen til snarest at indkalde til politiske forhandlinger om nedsættelse af en jernbanekommission, der frem til medio 2022 skal kulegrave jernbanens organisering, drift og anlægsaktiviteter med henblik på at komme med konkrete forslag til effektivisering, omorganisering og modernisering af hele jernbanesektoren til gavn for passagerne, de ansatte og skatteyderne. I den forbindelse skal der lægges vægt på at få driften og den passagervendte service forbedret markant, og at anlægsarbejder på jernbanen fremover gennemføres til tiden og med overholdelse af de bevilgede budgetter. Kommissionen skal herunder inddrage resultatet af den igangværende rigsrevisionsundersøgelse af Banedanmarks mangel på validatorer med deraf følgende forsinkelser og fordyrelser af jernbaneprojekter. Kommissionen skal

bestå af repræsentanter for alle relevante aktører fra jernbanesektoren, herunder infrastrukturforvaltere, togoperatører, leverandører og anlægsbranchen. Endvidere skal kommissionen inddrage de gode erfaringer med genopretning af jernbanen, der er opnået i Norge.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 23. februar 2021 og var til 1. behandling den 29. april 2021. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Transportudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 4 bilag på beslutningsforslaget.

Henrik Møller (S) Tanja Larsson (S) Jeppe Bruus (S) fmd. Jesper Petersen (S) Lennart Damsbo-Andersen (S)

Malte Larsen (S) Orla Hav (S) Thomas Jensen (S) Andreas Steenberg (RV) Jens Rohde (KD) Rasmus Helveg Petersen (RV)

Anne Valentina Berthelsen (SF) Karsten Hønge (SF) Rasmus Vestergaard Madsen (EL) Eva Flyvholm (EL)

Susanne Zimmer (UFG) Kristian Pihl Lorentzen (V) Hans Andersen (V) Hans Christian Schmidt (V) nfm.

Ellen Trane Nørby (V) Peter Juel-Jensen (V) Martin Geertsen (V) Hans Kristian Skibby (DF) Dennis Flydtkjær (DF)

Mette Hjermand Dencker (DF) Niels Flemming Hansen (KF) Mads Andersen (KF) Mette Thiesen (NB) Ole Birk Olesen (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7